

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
FINANČNA ANALIZA PODJETJA T.L.SIRK

Ljubljana, september 2023

INES SIRK

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Ines Sirk, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Finančna analiza podjetja T.L.Sirk, pripravljene v sodelovanju s svetovalko doc. dr. Mino Ličen

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.
11. da sem preverila verodostojnost informacij, ki izhajajo iz zapisov na podlagi uporabe orodij umetne inteligence.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študenta(-ke): _____

KAZALO

UVOD	1
1 OPIS PODJETJA	1
2 OPIS PANOGE	2
2.1 Opis konkurenčnih podjetij	3
3 ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV PODJETJA T.L.SIRK D.O.O.	4
3.1 Navpična analiza bilance stanja	5
3.2 Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida	9
3.3 Analiza s kazalniki	14
3.3.1 Kazalniki financiranja.....	14
3.3.1.1 Delež kapitala v financiranju.....	14
3.3.1.2 Delež dolgov v financiranju.....	15
3.3.1.3 Kazalnik finančnega vzvoda	15
3.3.2 Kazalniki investiranja	16
3.3.2.1 Delež dolgoročnih sredstev.....	16
3.3.2.2 Delež kratkoročnih sredstev.....	17
3.3.3 Kazalniki plačilne sposobnosti	18
3.3.3.1 Kratkoročni koeficient	19
3.3.3.2 Pospešeni koeficient.....	19
3.3.4 Kazalniki obračanja	20
3.3.4.1 Koeficient obračanja sredstev	21
3.3.5 Kazalniki dobičkonosnosti	21
3.3.5.1 Čista dobičkonosnost prihodkov.....	21
3.3.5.2 Čista dobičkonosnost sredstev	22
3.3.5.3 Čista dobičkonosnost kapitala	22
3.3.6 Du Pontov sistem povezanih kazalnikov za podjetje T.L.Sirk d.o.o.....	23
SKLEP	26
LITERATURA IN VIRI	27

KAZALO TABEL

Tabela 1: Primerjava konkurenčnih podjetij	4
Tabela 2: Bilanca stanja podjetja T.L.Sirk d.o.o.....	5
Tabela 3: Navpična analiza bilance stanja	7
Tabela 4: Izkaz poslovnega izida podjetja T.L.Sirk d.o.o.....	9
Tabela 5: Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida.....	11
Tabela 6: Delež kapitala v financiranju.....	15
Tabela 7: Delež dolgov v financiranju	15
Tabela 8: Kazalnik finančnega vzvoda	16
Tabela 9: Delež dolgoročnih sredstev	17
Tabela 10: Prikaz kratkoročnih sredstev	17
Tabela 11: Delež kratkoročnih sredstev	18
Tabela 12: Kratkoročni koeficient.....	19
Tabela 13: Pospešeni koeficient	20
Tabela 14: Koeficient obračanja sredstev	21
Tabela 15: Čista dobičkonosnost prihodkov	22
Tabela 16: Čista dobičkonosnost sredstev	22
Tabela 17: Čista dobičkonosnost kapitala.....	23
Tabela 18: Prikaz ROE, ROA ter čiste dobičkonosnosti prihodkov konkurenčnih podjetij	25

KAZALO SLIK

Slika 1: Logotip podjetja T.L.Sirk d.o.o.	2
Slika 2: Blagovni prevoz v Sloveniji v letu 2021.....	3
Slika 3: Prikaz sredstev v proučevanem obdobju 2019-2022	18
Slika 4: Osnovna kazalnika plačilne sposobnosti podjetja za obdobje 2019-2022.....	20
Slika 5: Prikaz čiste dobičkonosnosti prihodkov, ROA in ROE v obdobju 2019-2022	23
Slika 6: Du Pontov sistem povezanih kazalnikov podjetja T.L.Sirk d.o.o.....	24

SEZNAM KRATIC

AČR – Aktivne časovne razmejitve

AJPES – Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve

COVID-19 – (angl. coronavirus disease 2019); koronavirusna bolezen 2019

OOS – Opredmetena osnovna sredstva

PČR – Pasivne časovne razmejitve

ROA – (angl. return on assets); čista dobičkonosnost sredstev

ROE – (angl. return on equity); čista dobičkonosnost kapitala
T.L.Sirk d.o.o. – T.L.Sirk, Transport, logistika Sirk d.o.o

UVOD

Kako donosno in plačilno sposobno je vaše podjetje? Kako upravljate z denarnim tokom vašega podjetja? Kako uspešno je vaše podjetje napram konkurentom? Vse to so vprašanja, na katera lahko odgovorimo z zbiranjem, organiziranjem in analiziranjem ustreznih finančnih podatkov izbranega podjetja. Vse to predstavlja izvedbo finančne analize, katere končni rezultat je prikaz finančne uspešnosti podjetja. Za izvedbo le-te pa so ključnega pomena računovodski izkazi, tržni trendi ter analiza konkurentov (LinkedIn, 2023).

V zaključni strokovni nalogi se bom osredotočila na finančno analizo poslovanja podjetja T.L.Sirk, Transport, logistika Sirk d.o.o. (v nadaljevanju T.L.Sirk d.o.o.) za obdobje štirih let od leta 2019 do leta 2022. Osredotočila se bom na predstavitev transportne panoge, v katero tudi uvrščamo samo podjetje, prikazala bom 4 najbolj konkurenčna slovenska podjetja ter podrobneje predstavila in analizirala navpično analizo bilance stanja, vodoravno analizo izkaza poslovnega izida ter ključne kazalnike. Ugotoviti želim posredni in neposredni vpliv na uspešnost podjetja, kar pa je tudi namen zaključne strokovne naloge.

Poleg preučitve teoretičnega dela je cilj zaključne naloge tudi podrobna analiza dobljenih rezultatov ter prepoznava dejavnikov, ki za podjetje niso ugodni. Cilj pa je podati tudi ukrepe za izboljšanje poslovanja podjetja.

Kot glavni razlog, zakaj sem za temo zaključne strokovne naloge izbrala ravno pripravo finančne analize izbranega podjetja, lahko navedem pridobitev znanja na področju finančne analize, katerega jaz, kot študentka visokošolskega študija nisem imela na voljo. Želela sem pridobiti tudi znanje o iskanju finančnih informacij po različnih bazah, za katerega menim, da sem ga tudi usvojila. V prihodnosti pa si želim z vsem pridobljenim znanjem tekom študija in opravljanja študentskega dela v izbranem podjetju v oddelku računovodstva širiti znanje naprej ter doprinesti k še večji uspešnosti poslovanja podjetja ter k njegovemu nadaljnjemu razvoju.

1 OPIS PODJETJA

Podjetje T.L.Sirk d.o.o. je transportno-logistično podjetje z več kot 30 letno tradicijo. Sedež podjetja je v Ljubljani, natančneje na Cesti dveh cesarjev 393. Podjetje ima poleg sedeža v Ljubljani še štiri poslovne enote v Kopru, Komendi, na Brniku ter na Obrežju. Podjetje trenutno zaposluje 165 oseb, od tega je približno 100 voznikov tovornih vozil. V skladu s 55. členom Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZposS, 158/20 – ZintPK-C, 18/21 in 18/23 – ZDU-10) podjetje po velikosti uvrščamo med srednja podjetja. Podjetje svojim kupcem ponuja spekter šestih storitev, to so cestni, ladijski, železniški ter letalski transport, skladiščenje in carinske storitve. Vse storitve se med seboj komplementarno povezujejo.

Podjetje kot razlog za obstoj v poslanstvu navaja prav izvedbo visoko kvalitetnih storitev ter upoštevanje okoljevarstvenih predpisov tako v Sloveniji kot Evropski uniji, kot tudi zadovoljitev zahtev po kupčevih pričakovanjih. Podjetje želi v prihodnosti ohraniti tudi prepoznavnost priznanega evropskega logističnega podjetja ter poskrbeti za strokovnost svojih zaposlenih, kar pa je zapisano tudi v viziji samega podjetja. Podjetje je v letu 2022 prejelo tudi certifikata ISO 9001:2015 ter HACCP, katera le še potrjujeta odličnost poslovanja samega podjetja. Podjetje je zelo naravnano tudi k ekološki naravnosti, saj so njegova prva izbira vedno najnovejša in moderna vozila z najnižjo porabo ter nizkimi emisijskimi izpusti. V prihodnosti si podjetje prizadeva, da bi se preselilo v nove poslovne prostore, pomladilo vozni park, čim več gradilo na marketinškem pristopu ter dodatno zaposlovalo v operativi in komerciali. Podjetje za svojo prepoznavnost uporablja tudi logotip, ki je prikazan na sliki 1 (T.L.Sirk d.o.o., brez datuma).

Slika 1: Logotip podjetja T.L.Sirk d.o.o.

Vir: T.L.Sirk d.o.o. (brez datuma).

2 OPIS PANOGE

Transportna panoga je panoga, v kateri je potrebno konstantno iskati prilagoditve ter strmeti k čim večji digitalizaciji. V panogi transporta se pojavljajo vse višji stroški, na drugi strani pa tudi pomanjkanje delovne sile. Če se spomnimo vojne v Ukrajini, lahko povemo, da slovenski prevozniki vojne neposredno niso občutili, saj v veliki večini niso vezani na Rusijo in Ukrajino. Zaznali pa so seveda podražitve na trgih, daljše dobavne roke tovornih vozil ter razne opreme (Gospodarska zbornica Slovenije, 2022).

Ker govorimo o panogi transporta, je potrebno omeniti tudi digitalizacijo, ki je v transportni panogi v zadnjih časih izjemnega pomena, saj je prav ona tista, ki podjetjem omogoča izboljšanje njihove produktivnosti, varnosti in uspešnosti. Tudi podjetje T.L.Sirk d.o.o. si prizadeva k čim večji digitalizaciji in k uspešnejšemu poslovanju podjetja, saj bi prav digitalizacija podjetju omogočila poenostavitev dela, obenem pa tudi upravljanje časa vožnje voznikov, spremljanje tovornih vozil na poti ter avtomatizacijo celotnega poslovanja podjetja (Timocom, 2019).

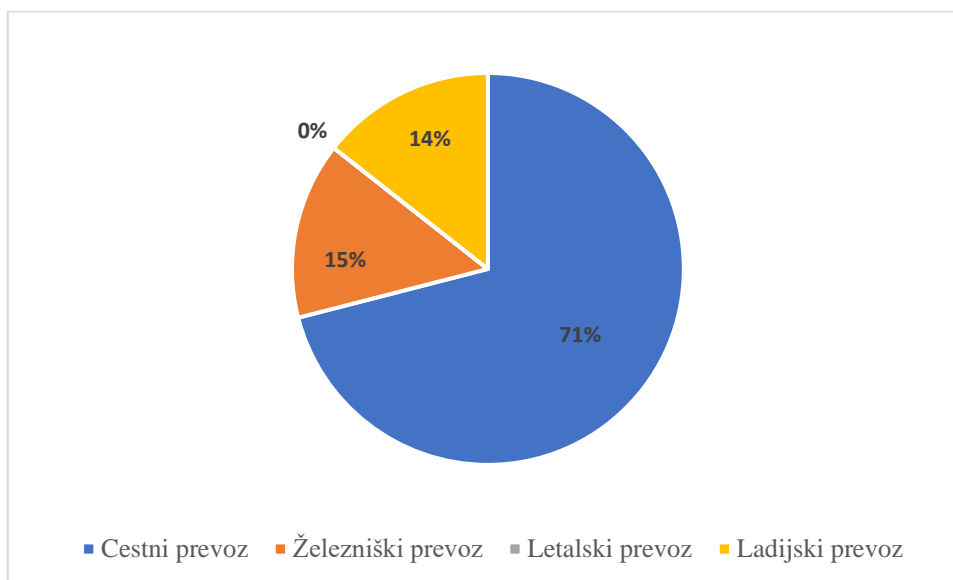
Gospodarska zbornica Slovenije (2022) pravi, da se je izvoz transporta do meseca maja v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 v enakem obdobju povečal za kar 259 milijonov €. Najbolj se je povečal izvoz cestnega transporta, nato je sledilo povečanje ladijskega prometa, nato železniškega, za najmanj pa se je povečal letalski promet.

Če se osredotočim še na cestni tovorni promet, lahko povem, da se je v letu 2021 povečal prav zaradi povpraševanja po storitvah prevoza, na kar pa je vplivala tudi ekstremna rast zasebne potrošnje v Sloveniji. Tako se je prodaja na mednarodnih trgih povečala za 12,4 %, na domačem trgu pa za kar 18,9 % v primerjavi z letom 2020 (Gospodarska zbornica Slovenije, 2022).

Po podatkih SURS-a lahko vidimo, da je bil cestni prevoz v letu 2021 glavni način prevoza blaga v Sloveniji, saj je predstavljal kar 71 % delež celotnega prevoza blaga. Železniški in ladijski prevoz sta bila prav tako pomembna, vendar v manjši meri. Iz spodnjega grafa lahko razberemo tudi, da letalski promet ni imel vpliva na skupno količino prevoženega blaga v Sloveniji v letu 2021 (SURS, 2021).

Slika 2 prikazuje najnovejše podatke, ki so na voljo na SURS-u v rubriki Blagovni prevoz in promet.

Slika 2: Blagovni prevoz v Sloveniji v letu 2021

Prirejeno po SURS (2021).

Kot zanimivost lahko povem, da je podjetje T.L.Sirk d.o.o. po podatkih revije Transport & Logistika v letu 2021 zasedlo 4. mesto od 100 največjih prevoznških podjetij v Sloveniji. Podjetja so razvrščali na podlagi finančnih podatkov, ki so bili javno objavljeni ter na podlagi standardne klasifikacije dejavnosti, natančneje za skupino H-49.410 – cestni prevoz blaga (Tehnis Media, brez datuma).

2.1 Opis konkurenčnih podjetij

Podjetju T.L.Sirk d.o.o. sem želela poiskati štiri najbolj konkurenčna slovenska podjetja in jih primerjati po spodnjih kriterijih. Podjetja, ki so podana v spodnji tabeli sem poiskala na

spletni strani Gvin, kjer so bila že sama podana kot najbolj konkurenčna. Vsa podjetja uvrščamo pod panogo cestni tovorni promet – H 49.410. Podjetja sem v tabeli 1 primerjala po letu ustanovitve, povprečnemu številu zaposlenih, sredstvih, čistih prihodkih od prodaje, celotnemu ter čistemu poslovnemu izidu. Podatki v spodnji tabeli so prikazani za leto 2022.

Tabela 1: Primerjava konkurenčnih podjetij

	T.L.Sirk d.o.o.	Klemen transport, Kl. Piškur s.p.	Transport Finec d.o.o.	Jurčič & Co., d.o.o.	Milšped d.o.o.
Leto ustanovitve	2005	2009	2015	1992	2012
Povprečno število zaposlenih	161,72	383,18	204	163,59	190,43
Sredstva v €	34.858.278	42.426.587	26.558.133	23.745.459	23.277.437
Kapital v €	10.716.298	16.735.493	17.365.584	20.393.162	8.129.459
Čisti prihodki od prodaje v €	38.342.967	62.527.909	27.786.852	25.189.081	59.641.891
Celotni poslovni izid v €	3.261.113	2.957.789	2.090.952	2.968.564	2.557.460
Čisti poslovni izid v €	2.956.223	2.957.789	1.933.055	2.736.112	2.370.059

Prerejeno po GVIN (2023).

Kot lahko vidimo s tabele 1 sta v letu 2022 najvišje prihodke od prodaje zabeležila podjetja Klemen transport, Klemen piškur s.p. ter Milšped d.o.o. Podjetje Klemen transport ima za leto 2022 zabeležen tudi visok čisti poslovni izid v vrednosti 2.957.789 €, takoj za njim pa je podjetje T.L.Sirk d.o.o. z vrednostjo 2.956.223 €. Transport Finec d.o.o. ter Jurčič & Co., d.o.o. imata od ostalih podjetij nekoliko nižje prihodke od prodaje, Transport Finec d.o.o. pa zabeležuje tudi najnižji čisti poslovni izid. Potrebno je upoštevati, da je bilo podjetje Transport Finec d.o.o. ustanovljeno leta 2015, kar pomeni, da je tudi mlajše podjetje v primerjavi z ostalimi. Z največ sredstvi izstopa podjetje Klemen transport z vrednostjo 42.426.587 €, podjetje Jurčič & Co., d.o.o. pa izstopa z najvišjo vrednostjo kapitala (GVIN, 2023).

3 ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV PODJETJA T.L.SIRK D.O.O.

Računovodsko analiziranje je del računovodske funkcije, saj omogoča presojanje in pojasnjevanje uspešnosti poslovanja podjetja (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 407).

Za računovodsko analiziranje so ključni prav računovodski izkazi, saj prikazujejo finančno sliko poslovanja podjetja ter njegovo uspešnost poslovanja. Pri sami analizi je potrebno podatke v računovodskih izkazih primerjati z nekimi drugimi podatki, ki pri izvedbi analize

služijo kot standard. Katere podatke pa bodo uporabniki oziroma računovodje izbrali kot standard, pa je odvisno od samih potreb analize ter razpoložljivosti podatkov. V veliki meri se za analiziranje računovodskih izkazov uporabljajo podatki o preteklem poslovanju podjetja. Analizo izkazov pa lahko za uspešno opredelimo takrat, ko bodo izračuni tudi pojasnjeni in podani morebitni ukrepi za izboljšavo poslovanja podjetja (Igličar & Hočevar, 1997, str. 219).

Igličar in Hočevar (1997, str. 221) pravita, da se za primerjavo računovodskih izkazov najpogosteje uporabljajo naslednje metode:

- navpična analiza
- vodoravna analiza ter
- analiza s kazalniki.

Tudi sama bom pri analiziranju podjetja T.L.Sirk d.o.o. uporabila vse tri metode.

3.1 Navpična analiza bilance stanja

Pri navpični analizi gre za prikaz relativnih deležev glede na izbrano celoto. Ker bom navpično analizirala bilanco stanja izbranega podjetja, bom za osnovo izbrala bilančno vsoto, ki pa velja tudi za najpogostejše izbrano. Zaradi izbrane osnove bodo odstotki prikazovali delež sredstev glede na celoto sredstev oziroma delež obveznosti do virov sredstev glede na celoto obveznosti do virov sredstev. Kot prednost, ki sem jo zaznala pri navpični bilanci stanja lahko izpostavim, da so analizirane postavke prikazane kot delež, kar pa omogoča primerjavo podjetij med seboj, obenem pa se izključi tudi vpliv velikosti podjetja (Igličar & Hočevar, 1997, str. 225-227).

V tabeli 2 je prikazana bilanca stanja podjetja T.L.Sirk d.o.o. za analizirano obdobje od leta 2019 do leta 2022. Struktura bilance stanja je enaka strukturi na Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJ PES), zato so vključene tudi postavke z vrednostjo 0.

Tabela 2: Bilanca stanja podjetja T.L.Sirk d.o.o.

Podatki so v €.	2019	2020	2021	2022
SREDSTVA	21.364.856	21.970.918	24.735.379	34.858.278
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	14.549.351	15.377.182	16.793.540	24.775.108
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	268.385	308.468	340.713	331.561
1. Neopredmetena sredstva	268.385	308.468	340.713	331.561
2. Dolgoročne AČR	0	0	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	11.349.886	11.837.886	13.260.597	15.635.917
1. Zemjišča	1.611.016	1.611.016	1.611.016	0

se nadaljuje

Tabela 3: Bilanca stanja podjetja T.L.Sirk d.o.o. (nad.)

2. Zgradbe	2.238.423	4.079.908	3.840.741	6.806.380
3. Proizvajalne naprave in stroji	7.433.984	6.146.962	7.808.840	8.829.537
4. Druge naprave in oprema	0	0	0	0
5. Predujmi za pridobitev OOS in OOS v gradnji in izdelavi	66.463	0	0	0
III. Naložbene nepremičnine	1.945.816	2.415.001	2.099.373	7.759.792
IV. Dolgoročne finančne naložbe	881.460	1.119.799	1.092.857	1.047.838
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	272.216	272.216	272.216	272.216
a) Delnice in deleži v družbah v skupin	272.216	272.216	272.216	272.216
2. Dolgoročna posojila	609.244	847.583	820.641	775.622
a) Dolgoročna posojila družbam v skupini	0	0	130.100	130.100
b) Druga dolgoročna posojila	609.244	847.583	690.541	645.522
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	103.804	96.028	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	6.763.748	6.042.586	7.882.016	10.021.649
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0	0	0
II. Zaloge	127.578	102.897	111.089	977.609
III. Kratkoročne finančne naložbe	2.128.698	1.422.637	511.508	2.467.253
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	2.128.698	1.422.637	511.508	2.467.253
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	1.755.926	1.142.983	183.783	0
b) Druga kratkoročna posojila	372.772	279.654	327.725	2.467.253
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	4.295.033	4.270.833	6.894.467	6.519.691
1. Kratkoročne posl terjatve do družb v skupini	436.225	422.333	265.225	725.007
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	3.406.867	3.373.941	4.663.953	4.532.108
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	451.941	474.559	1.965.289	1.262.577
V. Denarna sredstva	212.441	246.219	364.952	57.095
C. KRATKOROČNE AČR	51.757	151.150	59.823	61.521
Zunajbilančna sredstva	5.960.510	5.986.246	5.615.348	5.585.649
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	21.364.856	21.970.918	24.735.379	34.858.278
A. KAPITAL	6.225.643	6.938.878	8.011.814	10.716.298
I. Vpoklicani kapital	679.223	679.223	679.223	679.223
1. Osnovni kapital	679.223	679.223	679.223	679.223
II. Kapitalske rezerve	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobička	67.922	67.922	67.922	67.922
1. Zakonske rezerve	67.922	67.922	67.922	67.922
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-7.931	-88	-1.529	-6.230
VI. Preneseni čisti poslovni izid	4.480.838	5.484.256	6.191.797	7.019.159
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.005.591	707.565	1.074.401	2.956.223
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	81.845	80.202	77.059	762.963
1. Rezervacije	81.845	80.202	77.059	762.963
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	8.062.364	7.917.408	8.762.640	12.160.863
I. Dolgoročne finančne obveznosti	8.062.364	7.917.408	8.762.640	12.160.863
1. Dolgoročne finančne obv. do družb v skupini	0	0	0	0
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	3.671.560	2.493.750	1.873.190	962.333
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	4.390.804	5.423.658	6.889.450	11.198.530
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0

se nadaljuje

Tabela 4: Bilanca stanja podjetja T.L.Sirk d.o.o. (nad.)

3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	4.390.804	5.423.658	6.889.450	11.198.530
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	0	0	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	6.904.856	7.029.488	7.847.640	10.982.024
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	3.517.183	4.060.925	3.910.889	4.925.874
1. Kratkoročne finančne obv. do družb v skupini	0	0	0	0
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.754.888	1.704.318	1.931.570	1.288.444
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.762.295	2.356.607	1.979.319	3.637.430
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.387.673	2.968.563	3.936.751	6.056.150
1. Kratkoročne poslovne obv. do družb v skupini	0	0	71.620	193.400
2. Kratkoročne poslovne obv. do dobaviteljev	2.837.226	2.392.903	3.097.065	3.896.277
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	550.447	575.660	768.066	1.966.473
D. KRATKOROČNE PČR	90.148	4.942	36.226	236.129
Zunajbilančne obveznosti	5.960.510	5.986.245	5.615.348	5.585.649

Prirejeno po AJ PES (2019), AJ PES (2020), AJ PES (2021a) in T.L.Sirk d.o.o. (2022).

V tabeli 3 je prikazana navpična analiza bilance stanja podjetja T.L.Sirk d.o.o. Izračune sem naredila tako, da sem določeno postavko delila s celoto. Na primer, če sem želela izračunati delež dolgoročnih sredstev, sem dolgoročna sredstva delila z vsemi sredstvi in jih pomnožila s 100, da sem dobila delež.

Podjetje je v letu 2022 zabeležilo 34.858.278 € sredstev ter obveznosti do virov sredstev. Delež dolgoročnih sredstev v letu 2022 znaša 71,1 %, delež kratkoročnih pa 28,7 % (dvoprocentna razlika se kaže pri zaokroževanju). Podjetje je največji delež dolgoročnih sredstev doseglo prav v letu 2022, največji delež kratkoročnih sredstev pa v letu 2021. Vidimo, da so se v letu 2022 napram letom prej naložbene nepremičnine občutno povečale. Razlog za tako povečanje je nakup nepremičnine v Kamniku ter nepremičnine na Bokalcih. V letu 2022 napram letom prej, ko se je vrednost zalog gibala okoli sto tisoč evrov, vrednost zalog znaša 977.609 €. To vrednost zalog v največji meri predstavljajo pnevmatike ter rezervni in nadomestni deli za tovornjake in prikolice. Zaloge predstavljajo tudi blago, ki je namenjeno nadaljnji prodaji v letu 2023. Da je vrednost zemljišč v letu 2022 ničelna, lahko povem, da je podjetje zemljišče prodalo zaradi ugodne poslovne priložnosti, pri čemer pa se tudi del dobička nanaša na omenjeno prodajo.

Tabela 5: Navpična analiza bilance stanja

	2019	2020	2021	2022
SREDSTVA	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	68,1 %	70,0 %	67,9 %	71,1%
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	1,3 %	1,4 %	1,4 %	1,0 %

se nadaljuje

Tabela 6: Navpična analiza bilance stanja (nad.)

1. Neopredmetena sredstva	1,3 %	1,4 %	1,4 %	1,0 %
2. Dolgoročne AČR	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
II. Opredmetena osnovna sredstva	53,1 %	53,9 %	53,6 %	44,9 %
1. Zemjišča	7,5 %	7,3 %	6,5 %	0,0 %
2. Zgradbe	10,5 %	18,6 %	15,5 %	19,5 %
3. Proizvajalne naprave in stroji	34,8 %	28,0 %	31,6 %	25,3 %
4. Druge naprave in oprema	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5. Predujmi za pridobitev OOS in OOS v gradnji in izdelavi	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
III. Naložbene nepremičnine	9,1 %	11,0 %	8,5 %	22,3 %
IV. Dolgoročne finančne naložbe	4,1 %	5,1 %	4,4 %	3,0 %
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	1,3 %	1,2 %	1,1 %	0,8 %
a) Delnice in deleži v družbah v skupin	1,3 %	1,2 %	1,1 %	0,8 %
2. Dolgoročna posojila	2,9 %	3,9 %	3,3 %	2,2 %
a) Dolgoročna posojila družbam v skupini	0,0 %	0,0 %	0,5 %	0,4 %
b) Druga dolgoročna posojila	2,9 %	3,9 %	2,8 %	1,9 %
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
VI. Odložene terjatve za davek	0,5 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	31,7 %	27,5 %	31,9 %	28,7 %
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
II. Zaloge	0,6 %	0,5 %	0,4 %	2,8 %
III. Kratkoročne finančne naložbe	10,0 %	6,5 %	2,1 %	7,1 %
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
2. Kratkoročna posojila	10,0 %	6,5 %	2,1 %	7,1 %
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	8,2 %	5,2 %	0,7 %	0,0 %
b) Druga kratkoročna posojila	1,7 %	1,3 %	1,3 %	7,1 %
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	20,1 %	19,4 %	27,9 %	18,7 %
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	2,0 %	1,9 %	1,1 %	2,1 %
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	15,9 %	15,4 %	18,9 %	13,0 %
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2,1 %	2,2 %	7,9 %	3,6 %
V. Denarna sredstva	1,0 %	1,1 %	1,5 %	0,2 %
C. KRATKOROČNE AČR	0,2 %	0,7 %	0,2 %	0,2 %
Zunajbilančna sredstva	27,9 %	27,2 %	22,7 %	16,0 %
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
A. KAPITAL	29,1%	31,6%	32,4%	30,7%
I. Vpoklicani kapital	3,2%	3,1%	2,7%	1,9%
1. Osnovni kapital	3,2%	3,1%	2,7%	1,9%
II. Kapitalske rezerve	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
III. Rezerve iz dobička	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %
1. Zakonske rezerve	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %
IV. Revalorizacijske rezerve	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
VI. Preneseni čisti poslovni izid	21,0 %	25,0 %	25,0 %	20,1 %
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	4,7 %	3,2 %	4,3 %	8,5 %

se nadaljuje

Tabela 3: Navpična analiza bilance stanja (nad.)

B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	0,4 %	0,4 %	0,3 %	2,2 %
1. Rezervacije	0,4 %	0,4 %	0,3 %	2,2 %
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	37,7 %	36,0 %	35,4 %	34,9 %
I. Dolgoročne finančne obveznosti	37,7 %	36,0 %	35,4 %	34,9 %
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	17,2 %	11,4 %	7,6 %	2,8 %
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	20,6 %	24,7 %	27,9 %	32,1 %
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
III. Odložene obveznosti za davek	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	32,3 %	32,0 %	31,7 %	31,5 %
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
II. Kratkoročne finančne obveznosti	16,5 %	18,5 %	15,8 %	14,1 %
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	8,2 %	7,8 %	7,8 %	3,7 %
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	8,2 %	10,7 %	8,0 %	10,4 %
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	15,9 %	13,5 %	15,9 %	17,4 %
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0,0 %	0,0 %	0,3 %	0,6 %
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	13,3 %	10,9 %	12,5 %	11,2 %
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	2,6 %	2,6 %	3,1 %	5,6 %
D. KRATKOROČNE PČR	0,4 %	0,0 %	0,1 %	0,7 %
Zunajbilančne obveznosti	27,9 %	27,2 %	22,7 %	16,0 %

Vir: lastno delo.

3.2 Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida

Vodoravna analiza oziroma analiza računovodskih izkazov v času je analiza, pri kateri ugotovljamo vrednostni znesek in odstotek spremembe določene postavke. Pri tej analizi postavke zadnjega analiziranega leta primerjamo s postavkami prejšnjega obdobja. Vodoravna analiza nam poda podatke o velikosti, smeri in relativni pomembnosti sprememb določenih postavk, na podlagi katerih lahko vidimo, kako uspešno je podjetje poslovalo (Igličar & Hočevar, 1997, str. 221).

Spodnja tabela 4 prikazuje nemško različico izkaza poslovnega izida podjetja T.L.Sirk d.o.o. za obdobje od leta 2019 do leta 2022.

Tabela 7: Izkaz poslovnega izida podjetja T.L.Sirk d.o.o.

Podatki so v €.	2019	2020	2021	2022
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	27.014.024	23.474.278	28.848.647	38.342.967
a) Prihodki doseženi na domačem trgu	15.246.240	11.621.374	16.974.092	23.658.825
b) Prihodki doseženi na tujem trgu	11.767.784	11.852.904	11.874.555	14.684.142

se nadaljuje

Tabela 8: Izkaz poslovnega izida podjetja T.L.Sirk d.o.o. (nad.)

2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0	0	0
3. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	123.020	77.232	833.014	4.873.592
4. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	27.137.044	23.551.510	29.681.661	43.216.559
5. POSLOVNI ODHODKI	25.957.709	23.042.613	28.366.535	39.606.385
a) Stroški blaga, materiala in storitev	19.605.008	16.503.503	20.911.346	30.996.294
i. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	6.150.157	4.321.991	5.128.178	8.163.717
ii. Stroški storitev	13.454.851	12.181.512	15.783.168	22.832.577
b) Stroški dela	3.682.621	3.675.416	4.140.960	5.088.891
i. Stroški plač	2.702.875	2.678.716	3.068.191	3.494.136
ii. Stroški socialnih zavarovanj (posebej izkazani stroški pokojninskih zavarovanj)	436.110	441.108	498.304	568.901
- od tega strošek PIZ	239.391	238.624	273.375	312.104
iii. Drugi stroški dela	543.636	555.592	574.465	1.025.854
c) Odpisi vrednosti	2.669.027	2.790.575	3.282.321	3.305.912
i. Amortizacija	2.621.707	2.773.880	3.046.458	3.023.918
ii. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in OOS	27.667	0	0	0
iii. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	19.653	16.695	235.863	281.994
d) Drugi poslovni odhodki	1.053	73.119	31.908	215.288
6. DOBIČEK IZ POSLOVANJA	1.179.335	508.897	1.315.126	3.610.174
7. FINANČNI PRIHODKI	17.280	26.538	182.801	36.780
a) Finančni prihodki iz deležev	0	0	157.550	0
i. Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	0	0	0	0
ii. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	0	0	0	0
iii. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	0	0	0	0
iiii. Finančni prihodki iz drugih naložb	0	0	157.550	0
b) Finančni prihodki iz danih posojil	17.280	26.538	25.251	36.780
i. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	1.491	10.343	25.190	36.755
ii. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	15.789	16.195	61	25
c) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0	0	0	0
i. Finančni prihodki iz posl. terjatev do družb v skupini	0	0	0	0
ii. Finančni prihodki iz posl. terjatev do drugih	0	0	0	0
8. FINANČNI ODHODKI	258.593	233.977	237.824	363.084
a) Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	0	0	0	0
b) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	242.072	229.912	236.951	360.935

se nadaljuje

Tabela 4: Izkaz poslovnega izida podjetja T.L.Sirk d.o.o. (nad.)

i. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	651	620	437	725
ii. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	80.338	84.401	70.470	63.989
iii. Finančni odhodki iz izdanih obveznic	0	0	0	0
iiii. Finančni odhodki iz drugih finančnih obv.	161.083	143.891	166.044	296.221
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	16.521	4.065	873	2.149
i. Finančni odhodki iz posl. obv. do družb v skupini	0	0	0	0
ii. Finančni odhodki iz obv. do dobaviteljev in meničnih obv.	855	1.627	824	848
iii. Finančni odhodki iz drugih posl. obv.	15.666	2.438	49	1.301
9. DRUGI PRIHODKI	116.677	527.452	139.031	77.003
10. DRUGI ODHODKI	50.721	65.968	103.878	99.759
11. DAVEK IZ DOBIČKA	0	55.377	124.827	304.890
12. ODLOŽENI DAVKI	1.613	0	96.028	0
13. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.005.591	707.565	1.074.401	2.956.223

Prirejeno po AJ PES (2019), AJ PES (2020), AJ PES (2021a) in T.L.Sirk d.o.o. (2022).

Tabela 5 prikazuje vodoravno analizo izkaza poslovnega izida za analizirano obdobje od leta 2019 do leta 2022.

Tabela 9: Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida

	20/19	21/20	22/21
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	- 13,1 %	22,9 %	32,9 %
a) Prihodki doseženi na domačem trgu	- 23,8 %	46,1 %	39,4 %
b) Prihodki doseženi na tujem trgu	0,7 %	0,2 %	23,7 %
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	/	/	/
3. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	- 37,2 %	978,6 %	485,1 %
4. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	- 13,2 %	26,0 %	45,6 %
5. POSLOVNI ODHODKI	- 11,2 %	23,1 %	39,6 %
a) Stroški blaga, materiala in storitev	- 15,8 %	26,7 %	48,2 %
i. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	- 29,7 %	18,7 %	59,2 %
ii. Stroški storitev	- 9,5 %	29,6 %	44,7 %
b) Stroški dela	- 0,2 %	12,7 %	22,9 %
i. Stroški plač	- 0,9 %	14,5 %	13,9 %

se nadaljuje

Tabela 5: Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida (nad.)

ii. Stroški socialnih zavarovanj (posebej izkazani stroški pokojninskih zavarovanj)	1,1 %	13,0 %	14,2 %
- od tega strošek PIZ	- 0,3 %	14,6 %	14,2 %
iii. Drugi stroški dela	2,2 %	3,4 %	78,6 %
c) Odpisi vrednosti	4,6 %	17,6 %	0,7 %
i. Amortizacija	5,8 %	9,8 %	-0,7 %
ii. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in OOS	0,0 %	/	/
iii. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	- 15,1 %	1312,8 %	19,6 %
d) Drugi poslovni odhodki	6843,9 %	- 56,4%	574,7 %
6. DOBIČEK IZ POSLOVANJA	- 56,8 %	158,4 %	174,5 %
7. FINANČNI PRIHODKI	53,6 %	588,8 %	- 79,9 %
a) Finančni prihodki iz deležev	/	/	0,0 %
i. Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	/	/	/
ii. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	/	/	/
iii. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	/	/	/
iiii. Finančni prihodki iz drugih naložb	/	/	0,0 %
b) Finančni prihodki iz danih posojil	53,6 %	- 4,8 %	45,7 %
i. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	593,7 %	143,5 %	45,9 %
ii. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	2,6 %	-99,6 %	-59,0 %
c) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	/	/	/
i. Finančni prihodki iz posl. terjatev do družb v skupini	/	/	/
ii. Finančni prihodki iz posl. terjatev do drugih	/	/	/
8. FINANČNI ODHODKI	- 9,5 %	1,6 %	52,7 %
a) Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	/	/	/
b) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	- 5,0 %	3,1 %	52,3 %
i. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	- 4,8 %	- 29,5 %	65,9 %
ii. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	5,1 %	- 16,5 %	- 9,2 %
iii. Finančni odhodki iz izdanih obveznic	/	/	/
iiii. Finančni odhodki iz drugih finančnih obv.	-10,7 %	15,4 %	78,4 %
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	- 75,4 %	- 78,5 %	146,2 %
i. Finančni odhodki iz posl. obv. do družb v skupini	/	/	/
ii. Finančni odhodki iz obv. do dobaviteljev in meničnih obv.	90,3 %	- 49,4 %	2,9 %
iii. Finančni odhodki iz drugih posl. obv.	- 84,4 %	- 98,0 %	2555,1 %
9. DRUGI PRIHODKI	352,1 %	- 73,6 %	- 44,6 %
10. DRUGI ODHODKI	30,1 %	57,5 %	- 4,0 %
11. DAVEK IZ DOBIČKA	/	125,4 %	144,3 %
12. ODLOŽENI DAVKI	0,0 %	/	0,0 %

se nadaljuje

Tabela 5: Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida (nad.)

13. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	- 29,6 %	51,8 %	175,2 %
---	-----------------	---------------	----------------

Vir: lastno delo.

V tabeli 5 sem indekse izračunala tako, da sem vrednost določene postavke za izbrano leto delila z vrednostjo enake postavke predhodnjega leta ter na koncu od dobljenega količnika odštela še 100 %. Z vodoravnega izkaza poslovnega izida lahko vidimo, da se je poslovanje v letu 2020 napram letu 2019 nekoliko poslabšalo, nato je bilo poslovanje v letu 2021 napram letu 2020 boljše, v letu 2022 napram letu 2021 pa se je poslovanje izrazito izboljšalo. Razlog, da se je čisti dobiček v letu 2022 glede na predhodnje leto povečal za kar 175,5 % je prodaja nepremičnine. Zaradi povečanja čistega dobička v letu 2022 glede na predhodnje leto lahko vidimo, da so se povečali tudi prihodki od prodaje v enakem obdobju, in sicer za 9.494.320 € oziroma za 32,9 %. V letu 2022 je podjetje glede na vsa predhodnja analizirana leta doseglo tudi največjo prodajo na tujih trgih, saj so prihodki znašali kar 14.684.142 €. Prihodki od prodaje na tujih trgih so se v letu 2022 glede na leto 2019 povečali za 24,8 %. V letu 2021 glede na leto 2020 so se drugi poslovni prihodki skupaj s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki povečali za kar 978,6 %. Vzrok za tako povečanje v največji meri predstavljajo prihodki od prodaje osnovnih sredstev. V letu 2021 napram letu 2020 lahko vidimo občutno povečanje finančnih prihodkov, v letu 2022 glede na leto 2021 pa so se zmanjšali za 79,9 %. Kot razlog za tako povečanje v letu 2021 glede na leto 2020 lahko nevedem, da je podjetje pridobilo kar 156.263 € več finančnih prihodkov od obresti iz naslova danih posojil drugim pravnim in fizičnim osebam, medtem ko v letu 2022 glede na leto 2021 pa občutno manj. Če primerjam še druge prihodke, lahko v izkazu poslovnega izida vidimo, da je podjetje najvišje doseglo v letu 2020 v vrednosti 527.452 €. Kot razlog za tako visoke druge prihodke v tem letu lahko navedemo prihodke iz naslova pandemije koronavirusne bolezni 2019 (angl. coronavirus disease 2019, v nadaljevanju COVID-19), kateri predstavljajo tudi največji delež med njimi. Po podatkih sodeč lahko vidimo, da pandemija COVID-19 ni imela negativnega vpliva na podjetje.

Če se v izkazu poslovnega izida podjetja T.L.Sirk d.o.o. osredotočim še na odhodke, vidimo da največji delež odhodkov predstavljajo poslovni odhodki. Pri poslovnih odhodkih največjo spremembo opazimo v letu 2022, saj so se glede na predhodno leto povečali za 39,6 %. Med poslovnimi odhodki z največjo vrednostjo izstopajo stroški blaga, materiala in storitev, kateri so se v enakem obdobju ravno tako povečali za 48,2 %. V enakem obdobju so se povečali tudi finančni odhodki, drugi odhodki pa so se zmanjšali.

Po delitvi stroškov po naravnih vrstah z največjo vrednostjo izstopajo stroški storitev, pri katerih največji strošek podjetje izkazuje za transportne storitve. Sledijo stroški materiala, stroški dela ter stroški amortizacije. Podjetju se stroški dela v analiziranem obdobju vsako leto povečujejo, vzrok za povečanje pa je rast števila zaposlenih.

3.3 Analiza s kazalniki

Analiza s kazalniki velja za najpogosteje uporabljeno pri analizi računovodskih izkazov. Kazalnike lahko opredelimo kot relativna števila, ki jih dobimo tako, da določeno ekonomsko kategorijo delimo z neko drugo. Kazalnike lahko izrazimo s stopnjami udeležbe, indeksi ali koeficienti. Pri analizi kazalnikov je bistvenega pomena vsebinsko opredeljena vrednost posameznega kazalnika, zelo pomembno pa je tudi prepoznati slabosti ter ugodnosti analiziranega podjetja (Igličar & Hočevar, 1997, str. 229).

Pri nadaljnji analizi s kazalniki bom izbrane kazalnike izračunala in podala razlago za obdobje od leta 2019 do leta 2022. Izračunani kazalniki bodo imeli vzete končne vrednosti in ne povprečne.

3.3.1 Kazalniki financiranja

Kazalniki financiranja so tisti kazalniki, s katerimi lahko izvedemo analizo financiranja podjetja. Pri analizi kazalnikov financiranja nas zanima, kolikšen delež v vseh virih financiranja predstavljajo kapital, dolgovi ter časovne razmejitve. Ti kazalniki so pomembni pri dolgoročnih odločitvah o financiranju, pomembni pa so tudi za posojilodajalce, saj jim kažejo tveganost glede vračil glavnice in obresti (Igličar & Hočevar, 1997, str. 231).

Igličar in Hočevar (1997, str. 231) sta to skupino kazalnikov razdelila na delež kapitala v financiranju, delež dolgov v financiranju, delež finančnega vzvoda ter delež časovnih razmejitev v financiranju, v zaključni nalogi pa bom izračunala zgolj prve tri.

3.3.1.1 Delež kapitala v financiranju

Kot je razvidno iz enačbe (1) delež kapitala v financiranju prikazuje delež kapitala med vsemi obveznostmi do virov sredstev. Večja kot je vrednost kazalnika, večji je tudi delež kapitala med celotnimi viri sredstev. V primeru, da bi vrednost kazalnika znašala 100 % bi pomenilo, da ima podjetje vsa sredstva financirana s kapitalom podjetja ter da podjetje ne izkazuje nobenih dolgov (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 390).

$$\text{Delež kapitala v financiranju} = \frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \quad (1)$$

V spodnji tabeli 6 vidimo, da se je delež kapitala v financiranju od leta 2019 do leta 2021 povečeval, v letu 2022 pa je glede na leto 2021 padel za 1,7 odstotne točke. Ker je v letu 2022 glede na leto 2021 padel delež kapitala v financiranju, lahko iz bilance stanja vidimo, da so tako kratkoročne kot tudi dolgoročne obveznosti povečale. Kot razlog za povečanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti lahko navedemo povečanje posojil pri bankah, tako kratkoročnih kot dolgoročnih.

Tabela 10: Delež kapitala v financiranju

	2019	2020	2021	2022
Kapital	6.225.643 €	6.938.878 €	8.011.814 €	10.716.298 €
Obveznosti do virov sredstev	21.364.856 €	21.970.918 €	24.735.379 €	34.858.278 €
Delež kapitala v financiranju	29,1 %	31,6 %	32,4 %	30,7 %

Vir: lastno delo.

Če vrednost deleža kapitala v financiranju opredelimo z vidika lastnika kapitala, bi lastnik rekel, naj se podjetje financira tudi s posojili oziroma krediti, saj bi obresti poleg zmanjševanja dobička podjetja tudi zmanjševale davčno osnovo oziroma davek od dobička, kar pa bi bilo za podjetje v zadnjem letu zelo pomembno, saj se je glede na leto 2021 povečal za kar 144,3 % (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 390).

3.3.1.2 Delež dolgov v financiranju

Enačba (2) nam prikazuje delež dolgov v financiranju, ki nam pove, koliko sredstev je financiranih s strani tujega kapitala. Razlaga kazalnika je ravno obratna od zgoraj izračunanega deleža kapitala v financiranju (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 391).

$$\text{Delež dolgov v financiranju} = \frac{\text{dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \quad (2)$$

Tabela 7 nam prikazuje deleže dolgov v financiranju za obdobje zadnjih štirih let poslovanja podjetja. Ker je vrednost kazalnika v vseh letih kar visoka, pomeni, da podjetje svoje poslovanje financira s tujimi viri. To pomeni, da je poslovanje podjetja bolj tvegano za upnika, za lastnika podjetja pa je to bolje, saj se povečuje donosnost podjetja (Dun & Bradstreet d.o.o., brez datuma).

Tabela 11: Delež dolgov v financiranju

	2019	2020	2021	2022
Dolgovi	15.139.213 €	15.032.040 €	16.723.565 €	24.141.980 €
Obveznosti do virov sredstev	21.364.856 €	21.970.918 €	24.735.379 €	34.858.278 €
Delež dolgov v financiranju	70,9 %	68,4 %	67,6 %	69,3 %

Vir: lastno delo.

3.3.1.3 Kazalnik finančnega vzvoda

Kazalnik finančnega vzvoda nam prikazuje razmerje med dolgovi in kapitalom, kot je prikazano tudi v enačbi (3) (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 391).

$$\text{Kazalnik finančnega vzvoda} = \frac{\text{dolgovi}}{\text{kapital}} \quad (3)$$

Tabela 8 prikazuje vrednost kazalnika finančnega vzvoda, ki je v vseh proučevanih obdobjih višja od 1, kar pomeni, da ima podjetje več dolgov kakor kapitala. Vrednost kazalnika je v letu 2022 višja kakor leto prej, s česar lahko sklepamo, da se je zadolženost podjetja povečala.

Tabela 12: Kazalnik finančnega vzvoda

	2019	2020	2021	2022
Dolgovi	15.057.368 €	15.032.040 €	16.723.565 €	24.141.980 €
Kapital	6.225.643 €	6.938.878 €	8.011.814 €	10.716.298 €
Kazalnik finančnega vzvoda	2,42	2,17	2,09	2,25

Vir: lastno delo.

Tabela 8 prikazuje vrednost kazalnika finančnega vzvoda je v vseh proučevanih obdobjih višja od 1, kar pomeni, da ima podjetje več dolgov kakor kapitala. Vrednost kazalnika je v letu 2022 višja kakor leto prej, s česar lahko sklepamo, da se je zadolženost podjetja povečala.

3.3.2 Kazalniki investiranja

Kazalniki investiranja so zelo odvisni od dejavnosti, ki jo podjetje opravlja, obenem pa tudi zelo pomembni za managerske odločitve o investicijah v posamezne vrste sredstev. So tisti kazalniki, ki prikazujejo analizo strukture sredstev, v nadaljevanju bom izračunala dva osnovna kazalnika te skupine, to sta delež dolgoročnih ter delež kratkoročnih sredstev (Igličar & Hočevar, 1997, str. 234).

3.3.2.1 Delež dolgoročnih sredstev

Zgornji kazalnik prikazuje delež dolgoročnih sredstev med vsemi sredstvi podjetja, kot je prikazano v enačbi (4). Na vrednost kazalnika ima velik vpliv tudi panoga, v kateri podjetje opravlja svojo dejavnost (Igličar, Hočevar & Zaman, 2004, str. 394).

$$\text{Delež dolgoročnih sredstev} = \frac{\text{dolgoročna sredstva}}{\text{sredstva}} \quad (4)$$

S spodnje tabele 9 je razvidno, da se je delež v proučevanem obdobju povečal za 3 odstotne točke. To povečanje prikazuje povečan delež opredmetenih osnovnih sredstev (v nadaljevanju OOS) ter naložbenih nepremičnin.

Tabela 13: Delež dolgoročnih sredstev

	2019	2020	2021	2022
Dolgoročna sredstva	14.549.351 €	15.377.182 €	16.793.540 €	24.775.108 €
Sredstva	21.364.856 €	21.970.918 €	24.735.379 €	34.858.278 €
Delež dolgoročnih sredstev	68,1 %	70,0 %	67,9 %	71,1 %

Vir: lastno delo.

3.3.2.2 Delež kratkoročnih sredstev

Ravno tako, kot je od panoge, v kateri podjetje posluje močno odvisen kazalnik deleža dolgoročnih sredstev, je odvisen tudi kazalnik, ki prikazuje delež kratkoročnih sredstev. Ta kazalnik, ki je prikazan v enačbi (5) prikazuje odstotek kratkoročnih sredstev v celotnih sredstvih podjetja. Če se vrednost izračunanega kazalnika poveča, to za podjetje lahko predstavlja izboljšanje poslovanja, lahko pa tudi nevarnost v primeru, ko se delež gibljivih sredstev poveča, ne da bi se povečal obseg poslovanja (Igličar, Hočevnar & Zaman, 2004, str. 394-395).

$$\text{Delež kratkoročnih sredstev} = \frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{sredstva}} \quad (5)$$

V tabeli 10 vidimo prikaz vseh kratkoročnih sredstev. Tabela prikazuje, da največjo vrednost v vseh proučevanih letih predstavljajo kratkoročne finančne naložbe ter kratkoročne poslovne terjatve. Podjetje izkazuje kratkoročne terjatve do kupcev doma in v tujini, terjatve do državnih institucij ter druge terjatve. Podjetje nima terjatev z rokom dospelosti daljšim od petih let. V letu 2022 je skupna vrednost kratkoročnih terjatev znašala 6.519.691 €, od tega je 6.085.842 € terjatev nezapadlih, 38.405 € terjatev je zapadlih do 30 dni, 16.323 € je zapadlih do 60 dni, 65.107 € terjatev do 90 dni, do 180 dni zapadlosti ima podjetje 55.225 € terjatev, do 360 dni zapadlosti 41.873 € ter nad 360 dni zapadlosti pa 216.916 € terjatev. Če omenim še denarna sredstva, ki v letu 2022 napram letom prej zabeležujejo občutno nižji znesek, lahko povem, da podjetje nima vzroka za tako nizka denarna sredstva, znesek je slučajen, neplaniran. Prav tako so se v zadnjem letu močno povečale tudi kratkoročne poslovne naložbe, saj je podjetje v letu 2022 imelo 2.286.706 € kratkoročnega posojila danega lastiku, medtem ko leto prej samo 100.000 € (T.L.Sirk d.o.o., 2022).

Iz tabele 10 je tudi razvidno, da so se v proučevanem obdobju kratkoročne poslovne terjatve močno povečale, kar je posledica slabše izterjave terjatev, kar pa vpliva tudi na rezultat izračunanega kazalnika kratkoročnih sredstev.

Tabela 14: Prikaz kratkoročnih sredstev

	2019	2020	2021	2022
Zaloge	127.578 €	102.897 €	111.089 €	977.609 €
Kratkoročne finančne naložbe	2.128.697 €	1.422.637 €	511.508 €	2.467.253 €

se nadaljuje

Tabela 15: Prikaz kratkoročnih sredstev (nad.)

Kratkoročne poslovne terjatve	4.295.033 €	4.270.833 €	6.894.467 €	6.519.691 €
Denarna sredstva	212.441 €	246.219 €	364.952 €	57.095 €
Kratkoročne AČR	51.757 €	151.150 €	59.823 €	61.521 €

Vir: lastno delo.

V tabeli 11 je prikazan izračun deleža kratkoročnih sredstev za analizirano podjetje v proučevanem obdobju. Tabela 11 prikazuje, da se je delež kratkoročnih sredstev zmanjšal za 3 odstotne točke, predsvem zaradi zmanjšanja denarnih sredstev.

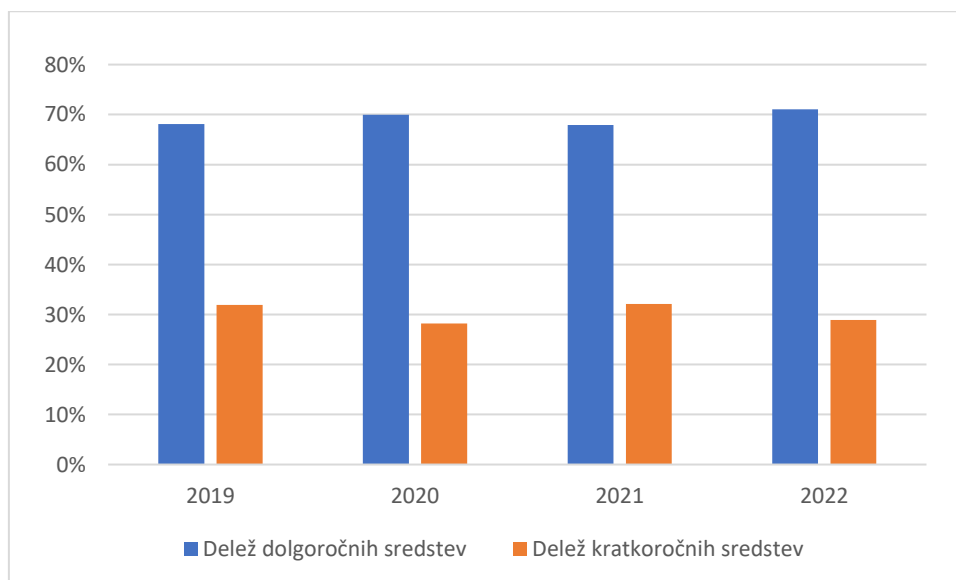
Tabela 16: Delež kratkoročnih sredstev

	2019	2020	2021	2022
Kratkoročna sredstva	6.815.505 €	6.193.736 €	7.941.839 €	10.083.170 €
Sredstva	21.364.856 €	21.970.918 €	24.735.379 €	34.858.278 €
Delež kratkoročnih sredstev	31,9%	28,2%	32,1%	28,9%

Vir: lastno delo.

Slika 3 prikazuje strukturo sredstev podjetja T.L.Sirk d.o.o. v proučevanem obdobju.

Slika 3: Prikaz sredstev v proučevanem obdobju 2019-2022

Vir: lastno delo.

3.3.3 Kazalniki plačilne sposobnosti

Kazalniki plačilne sposobnosti so kazalniki, pri katerih gre za primerjavo posameznih postavk sredstev s posameznimi postavkami obveznosti do virov sredstev. Izračunavajo se

na podlagi statičnih podatkov, zato je potrebno pri izračunavanju dodati tudi podatke iz izkazov denarnih in finančnih tokov. Ti skupini kazalnikov veliko pozornost namenjajo prav posojilodajalci, saj manjša kot je vrednost teh kazalnikov, večje je njihovo tveganje. Za podjetja pa velja, da manjša kot je njihova kreditna sposobnost, težje bodo dobila posojilo, višja pa bo tudi obrestna mera. Osnovna kazalnika te skupine kazalnikov sta kratkoročni in pospešeni koeficient (Igličar, Hočevvar & Zaman, 2004, str. 396-397).

3.3.3.1 *Kratkoročni koeficient*

Razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi prikazuje kratkoročni koeficient, ki je prikazan v enačbi (6). Pri razlagi tega kazalnika je potrebno vedeti, da če se je povečala vrednost kazalnika, ni nujno, da se je povečala tudi plačilna sposobnost podjetja. Prvo dejstvo, ki potrjuje to trditev je, da so v števci uporabljena vsa kratkoročna sredstva, ne glede na njihovo obliko, kjer je razumljivo, da bo podjetje svoje obveznosti lažje poravnalo z denarnimi sredstvi kot pa na primer, z zalogami. Drugo dejstvo pa je, da lahko podjetje kazalnik izboljša tako, da na koncu leta poravnava del kratkoročnih obveznosti. Vrednost kazalnika je zelo odvisna tudi od panoge, v kateri podjetje posluje (Igličar & Hočevvar, 1997, str. 238).

$$\text{Kratkoročni koeficient} = \frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}} \quad (6)$$

V spodnji tabeli 12 je prikazan izračun kratkoročnega koeficienta. Vrednost kazalnika je samo v letu 2021 znašala 1, v vseh ostalih letih pa pod 1. Razlaga, da je v vseh ostalih letih kazalnik manjši od ena je ta, da je podjetje imelo več kratkoročnih obveznosti kot kratkoročnih sredstev.

Tabela 17: Kratkoročni koeficient

	2019	2020	2021	2022
Kratkoročna sredstva	6.763.748 €	6.042.586 €	7.882.016 €	10.021.649 €
Kratkoročne obveznosti	6.904.856 €	7.029.488 €	7.847.640 €	10.982.024 €
Kratkoročni koeficient	0,98	0,86	1,00	0,91

Vir: lastno delo.

3.3.3.2 *Pospešeni koeficient*

Pospešeni koeficient, ki je prikazan v enačbi (7) prikazuje razmerje med kratkoročnimi sredstvi, kjer so izločene zaloge in AČR ter kratkoročnimi obveznostmi. Če primerjavo kratkoročni in pospešeni koeficient, ugotovimo, da je boljši pokazatelj plačilne sposobnosti prav pospešeni koeficient (Igličar, Hočevvar & Zaman, 2004, str. 399).

$$\text{Pospešeni koeficient} = \frac{\text{denarna sredstva} + \text{kratkoročne terjatve} + \text{kratk. finančne naložbe}}{\text{kratkoročne obveznosti}} \quad (7)$$

V tabeli 13 vidimo, da vrednost pospešenega koeficienta ni v nobenem letu dosegla vrednosti vsaj 1. Če za razlago uporabim izračunani koeficient za leto 2022, vidimo, da je podjetje v tem letu 18 % dolgoročnih sredstev financiralo s kratkoročnimi viri.

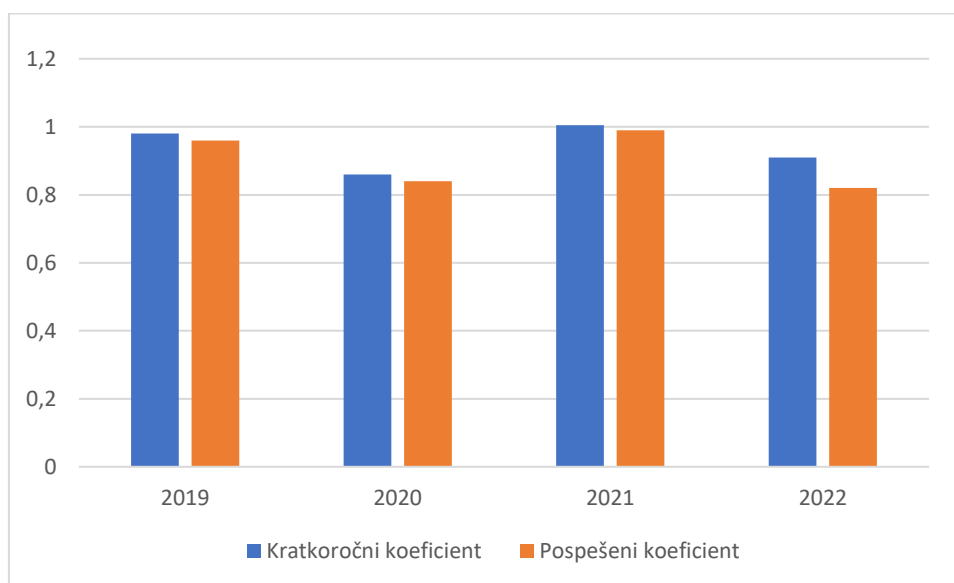
Tabela 18: Pospešeni koeficient

	2019	2020	2021	2022
Denarna sredstva, kratkoročne terjatve, kratkoročne finančne naložbe	6.636.172 €	5.939.689 €	7.770.927 €	9.044.039 €
Kratkoročne obveznosti	6.904.856 €	7.029.488 €	7.847.640 €	10.982.024 €
Pospešeni koeficient	0,96	0,84	0,99	0,82

Vir: lastno delo.

Slika 4 prikazuje osnovna kazalnika plačilne sposobnosti izbranega podjetja v proučevanem obdobju.

Slika 4: Osnovna kazalnika plačilne sposobnosti podjetja za obdobje 2019-2022

Vir: lastno delo.

3.3.4 Kazalniki obračanja

Kazalniki obračanja prikazujejo hitrost obračanja posameznih vrst sredstev. Skozi to skupino kazalnikov vidimo, kako uspešno podjetje posluje s svojimi sredstvi. Velja, da hitreje kot je obračanje sredstev, manj ima podjetje vezanih sredstev (Igličar, Hočevar & Zaman, 2004, str. 400).

3.3.4.1 Koeficient obračanja sredstev

Koeficient obračanja sredstev prikazan v enačbi (8) nam pove, kolikokrat se sredstva obrnejo v letu dni. Velja, da višji kot bo koeficient obračanja sredstev, nižji bo delež dolgoročnih sredstev v podjetju (Igličar & Hočevar, 1997, str. 243).

$$\text{Koeficient obračanja sredstev} = \frac{\text{prihodki}}{\text{povprečno stanje sredstev}} \quad (8)$$

Koeficient obračanja sredstev za podjetje T.L.Sirk d.o.o. je prikazan v tabeli 14. Z nje je razvidno, da se sredstva v povprečju obrnejo 1,3-krat na leto.

Tabela 19: Koeficient obračanja sredstev

	2019	2020	2021	2022
Prihodki	27.271.001 €	24.105.500 €	30.003.493 €	43.330.342 €
Povprečno stanje sredstev	20.329.453 €	21.667.887 €	23.353.149 €	29.796.829 €
Koeficient obračanja sredstev	1,34	1,11	1,28	1,45

Vir: lastno delo.

3.3.5 Kazalniki dobičkonosnosti

Pri kazalnikih dobičkonosnosti izračunavamo dobičkonosnost oziroma rentabilnost sredstev, prihodkov in kapitala. Najpogosteje se uporabljata kazalnik čiste dobičkonosnosti sredstev (angl. return on assets, v nadaljevanju ROA) ter kazalnik čiste dobičkonosnosti kapitala (angl. return on equity, v nadaljevanju ROE). Podjetja izračunavajo tudi kazalnik čiste dobičkonosnosti prihodkov (Igličar, Hočevar & Zaman, 2004, str. 403).

3.3.5.1 Čista dobičkonosnost prihodkov

Čista dobičkonosnost prihodkov prikazuje razmerje med čistim dobičkom in vsemi prihodki podjetja, kot prikazuje tudi enačba (9). V kolikor se ta kazalnik v podjetju začne zmanjševati, pomeni, da mora podjetje pozorneje spremljati stroške poslovanja (Igličar, Hočevar & Zaman, 2004, str. 403).

$$\text{Čista dobičkonosnost prihodkov} = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{prihodki}} \quad (9)$$

Čista dobičkonosnost prihodkov za podjetje T.L.Sirk d.o.o. je prikazana v tabeli 15. V letu 2022 glede na leto prej se je kazalnik čiste dobičkonosnosti prihodkov povečal za kar 3,24 odstotnih točk. Razlog za tako povečanje pa je veliko povečanje vseh prihodkov kot tudi čistega dobička.

Tabela 20: Čista dobičkonosnost prihodkov

	2019	2020	2021	2022
Čisti dobiček	1.005.591 €	707.565 €	1.074.401 €	2.956.223 €
Prihodki	27.271.001 €	24.105.500 €	30.003.493 €	43.330.342 €
Čista dobičkonosnost prihodkov	3,69 %	2,94 %	3,58 %	6,82 %

Vir: lastno delo.

3.3.5.2 Čista dobičkonosnost sredstev

ROA, prikazana v enačbi (10) nam pove razmerje med doseženim čistim dobičkom ter vloženimi sredstvi. Večja kot je vrednost kazalnika, bolj uspešno je poslovanje podjetja. Pri izračunu kazalnika ROA je v števcu najpogosteje uporabljen zgolj čisti dobiček, v tem primeru govorimo o čisti dobičkonosnosti sredstev. Ko pa so v števcu poleg celotnega dobička uporabljeni tudi odhodki iz financiranja, pa govorimo o donosnosti sredstev (Igličar, Hočevar & Zaman, 1997, str. 246).

$$ROA = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečno stanje sredstev}} \quad (10)$$

V tabeli 16 je prikazana čista dobičkonosnost sredstev za podjetje T.L.Sirk d.o.o. Iz tabele 16 je razvidno, da se je čista dobičkonosnost sredstev v proučevanem obdobju povečala za 4,97 odstotnih točk. Ker je v zadnjem proučevanem letu vrednost kazalnika močno narastla, lahko sklepamo, da je podjetje donosnejše in učinkoviteje uporabljalo lastna sredstva. Za skokovito rast ROA v zadnjem letu pa je doprineslo tudi zvišanje čistega dobička, ki se je povečal za več kot dvakrat, kar pa lahko pripišemo prodaji nepremičnine, kar je bilo omenjeno tudi že zgoraj.

Tabela 21: Čista dobičkonosnost sredstev

	2019	2020	2021	2022
Čisti dobiček	1.005.591 €	707.565 €	1.074.401 €	2.956.223 €
Povprečno stanje sredstev	20.329.453 €	21.667.887 €	23.353.149 €	29.796.829 €
ROA	4,95 %	3,27 %	4,60 %	9,92 %

Vir: lastno delo.

3.3.5.3 Čista dobičkonosnost kapitala

Kazalnik čiste dobičkonosnosti kapitala, prikazan v enačbi (11) je pomemben predvsem za lastnike podjetja oziroma kapitala. ROE prikazuje koliko enot denarja je ustvarila ena denarna enota kapitala (Igličar, Hočevar & Zaman, 2004, str. 404).

$$ROE = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečno stanje kapitala}} \quad (11)$$

Tabela 17 prikazuje izračunani kazalnik ROE za podjetje T.L.Sirk d.o.o. Iz tabele 17 je razvidno, da se je ROE v letu 2020 napram letu prej močno zmanjšala za 6,81 odstotnih točk, kar pa lahko pripišemo zmanjšanju čistega dobička ter povečanju povprečnega stanja kapitala za več kot dvakrat. V letu 2022 napram letu 2021 pa se je ROE povečala za 17,2 odstotnih točk. Da se je ROE v letu 2022 povečala, je krivo občutno povečanje čistega dobička.

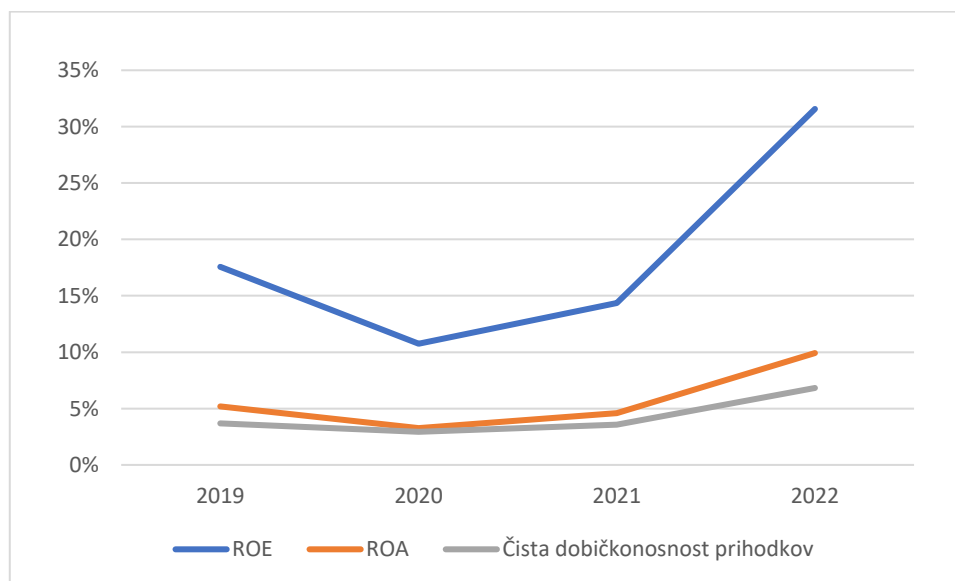
Tabela 22: Čista dobičkonosnost kapitala

	2019	2020	2021	2022
Čisti dobiček	1.005.591 €	707.565 €	1.074.401 €	2.956.223 €
Povprečno stanje kapitala	5.727.228 €	6.582.261 €	7.475.346 €	9.364.056 €
ROE	17,56 %	10,75 %	14,37 %	31,57 %

Vir: lastno delo.

Slika 5 prikazuje kazalnik čiste dobičkonosnosti prihodkov, ROA in ROE.

Slika 5: Prikaz čiste dobičkonosnosti prihodkov, ROA in ROE v obdobju 2019-2022

Vir: lastno delo.

3.3.6 Du Pontov sistem povezanih kazalnikov za podjetje T.L.Sirk d.o.o.

Du Pontov sistem povezanih kazalnikov velja za najbolj poznan in uveljavljen sistem medsebojno povezanih kazalnikov. Du Pontov sistem povezanih kazalnikov izhaja iz kazalnika ROE, ki predstavlja tudi enega izmed glavnih ciljev podjetja. Du Pontov sistem povezanih kazalnikov vsebuje podatke iz bilance stanja ter izkaza poslovnega izida, izhaja

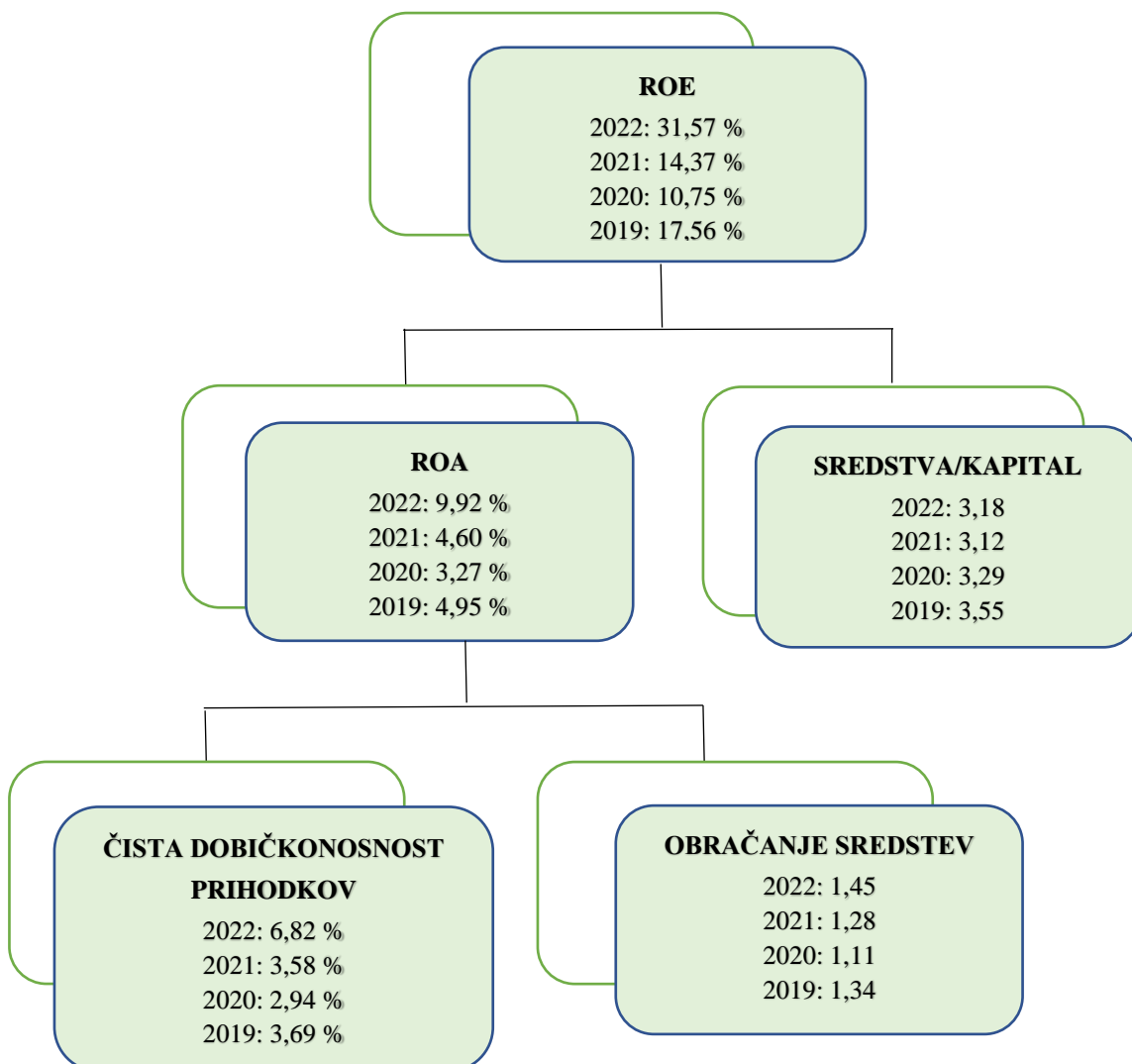
pa iz čiste dobičkonosnosti kapitala. Dobičkonosnost kapitala je najprej odvisna od hitrosti obračanja sredstev, kasneje pa še od čiste dobičkonosnosti prihodkov ter strukture financiranja (Igličar & Hočevar, 1997, str. 249).

Na dobičkonosnost kapitala vpliva tudi čista dobičkonosnost prihodkov. Čista dobičkonosnost kapitala se lahko povečuje tako, da se absolutno povečujejo prihodki ali pa znižujejo odhodki in stroški (Igličar & Hočevar, 1997, str. 249).

Prav tako na donosnost kapitala vpliva tudi struktura financiranja, katera se v Du Pontovem sistemu prikazuje tako, da se primerja sredstva s kapitalom. Je tudi obrnjen kazalnik od kazalnika deleža kapitala v financiranju. Manjši kot bo delež kapitala v financiranju, višja bo donosnost kapitala (Igličar & Hočevar, 1997, str. 249).

V nadaljevanju bom predstavila še Du Pontov sistem povezanih kazalnikov za podjetje T.L.Sirk d.o.o. za analizirano obdobje.

Slika 6: Du Pontov sistem povezanih kazalnikov podjetja T.L.Sirk d.o.o.

Vir: lastno delo.

Spodnja tabela 18 prikazuje tri izračunane kazalnike za leto 2022 poleg podjetja T.L.Sirk d.o.o. še za štiri konkurenčna podjetja. Vidimo, da podjetji Milšped d.o.o. in T.L.Sirk d.o.o. zabeležujeta najvišjo ROE, ROA pa je pri vseh podjetjih dokaj enakomerna. Pri čisti dobičkonosnosti prihodkov izstopa podjetje Jurčič & Co., d.o.o.

Če omenim še vpliv pandemije COVID-19, lahko povem, da je podjetje T.L.Sirk d.o.o. v svojem revidiranem letnem poročilu 2021 zapisalo, da je v letu 2021 pandemija postala njihov vsakdan, kateremu so se morali prilagoditi na vseh področjih. Pandemija COVID-19 je podjetje prisilila k drugačnemu načinu razmišljanja ter k prilagajanju in hitrejšemu odzivanju na spremembe. Podjetje T.L.Sirk d.o.o. je v letu 2021 doseglo 20 % rast čistih prihodkov od prodaje v primerjavi z letom prej (AJ PES, 2021a).

Podjetje Jurčič & Co., d.o.o. je v svojem revidiranem letnem poročilu 2021 zapisalo, da niti COVID-19 niti vojna v Ukrajini na podjetje nista imela negativnega vpliva (AJ PES, 2021b).

Ravno tako je tudi podjetje Milšped d.o.o. v svojem revidiranem letnem poročilu 2021 pandemijo COVID-19 omenilo kot pozitivno, saj je podjetje v letu 2021, ko se je pandemija dogajala zabeležilo 47 % višje prihodke kot leto prej (AJ PES, 2021c).

Podjetje Transport Finec d.o.o. je zapisalo, da je pandemija COVID-19 vplivala na poslovanje v smislu zahtevnejše organizacije dela ter prilagajanju dela zaradi odsotnosti zaposlenih, obenem pa je tudi zapisalo, da je podjetje v letu 2021 ustvarilo 15 % več prihodkov v primerjavi z letom 2020 (AJ PES, 2021d).

V letnem poročilu podjetja Klemen transport, Klemen Piškur s.p. nisem zasledila podatkov v zvezi z pandemijo COVID-19.

Če povzamem lahko povem, da sem pred začetkom pisanja zaključne strokovne naloge domnevala, da je imela pandemija COVID-19 velik vpliv na poslovanje podjetij, vendar pa se je na koncu izkazalo drugače, saj so vsa zgoraj omenjena podjetja zabeležila višje prihodke kot leto prej.

Tabela 23: Prikaz ROE, ROA ter čiste dobičkonosnosti prihodkov konkurenčnih podjetij

	ROE	ROA	ČISTA DOBIČKONOSNOST PRIHODKOV
T.L.Sirk d.o.o.	31,57%	9,92%	6,82%
Klemen transport, Klemen Piškur s.p.	19,88%	7,50%	4,69%
Transport Finec d.o.o.	11,80%	7,52%	6,58%
Jurčič & Co., d.o.o.	14,38%	11,82%	9,54%
Milšped d.o.o.	34,12%	10,49%	3,90%

Prerejeno po GVIN (2023).

SKLEP

Podjetje T.L.Sirk d.o.o. velja za podjetje, ki se zaveda, da so investicije ključne za rast in razvoj podjetja ter ohranitev konkurenčnosti na trgu. V zaključni strokovni nalogi sem želela predstaviti finančno analizo izbranega podjetja ter prikazati posredni in neposredni vpliv na uspešnost poslovanja, obenem pa tudi kako so investicije podjetja v preteklosti vplivale na uspešnost poslovanja v proučevanih letih. Kot je bilo prikazano skozi zaključno strokovno nalogo, so bile investicije v zadnjih letih usmerjene v gradnjo skladiščnih kapacitet, obnovo voznega parka ter v naložbene nepremičnine, kar pa v letu 2022 dokazujejo tudi občutno višji prihodki od prodaje, posledično pa tudi občutno višji poslovni izid.

V začetnem delu zaključne strokovne naloge sem podrobneje prikazala predstavitev izbranega podjetja, delovanje panoge, v kateri izbrano podjetje posluje ter štiri slovenska najbolj konkurenčna podjetja podjetju T.L.Sirk d.o.o.

V nadaljevanju sem se osredotočila na analizo računovodskih izkazov izbranega podjetja s pomočjo navpične ter vodoravne analize ter analize s kazalniki. Ugotovitve kažejo, da so se v zadnjem proučevanem letu, to je v letu 2022 dolgoročna sredstva povečala, kratkoročna pa zmanjšala. Vrednost OOS se je v letu 2022 zmanjšala, razlog za zmanjšanje pa je ničelna vrednost zemljišč. Za skoraj trikrat so se v letu 2022 napram letu prej povečale naložbene nepremičnine, razlog za povečanje pa je nakup dveh nepremičnin. Pri obveznostih do virov sredstev pa največji delež predstavljajo dolgoročne finančne obveznosti, katere se v vseh proučevanih letih gibljejo okoli 35 %.

Pri vodoravni analizi poslovnega izida sem ugotovila, da je podjetje v vseh letih poslovalo uspešno, saj je v vseh letih ustvarjalo dobiček. V letu 2022 se je čisti dobiček glede na predhodnje leto povečal za kar 175,5 %. Razlog za tako povečanje je prodaja nepremičnine. Čisti prihodki od prodaje so v letih 2019, 2020 ter v letu 2021 približno enaki, v letu 2022 pa so se glede na leto prej povečali za 32,9 %. Poleg prihodkov podjetje beleži tudi odhodke, med katerimi največji delež podjetju predstavljajo prav poslovni odhodki. Pri delitvi stroškov po naravnih vrstah z največjo vrednostjo izstopajo prav stroški transportnih storitev.

Na osnovi analize s kazalniki pa sem ugotovila, da se podjetje pretežno financira z dolžniškimi viri. Za analizirano podjetje za zaključek lahko odgovorim, da je podjetje plačilno sposobno, finančno stabilno ter da ustvarja čisti dobiček.

Ko sem analizirala pandemijo COVID-19 podjetja T.L.Sirk d.o.o. in njegovih konkurenčnih podjetij sem sprva mislila, da bo imela epidemija na poslovanje podjetij velik vpliv, na koncu pa se je izkazalo, da so vsa podjetja zabeležila višje prihodke v času trajanja epidemije kot leto prej.

Podjetje si v prihodnosti prizadeva doseči še uspešnejše poslovanje podjetja, obenem pa tudi uresničiti eno od ključnih strateških odločitev za investiranje, to je nakup e-kamionov v

prihodnosti, kar pa za transportno panogo predstavlja inovativno in trajnostno rešitev. Podjetju tudi sama želim, da doseže oziroma preseže načrtane cilje.

LITERATURA IN VIRI

1. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve - AJPES. (2019). *Revidirano letno poročilo 2019*. Pridobljeno 22. junija 2023 iz <https://www.ajpes.si/jolp/datoteka.asp?maticna=2148072000&id=13214262&idi=16613591>
2. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve - AJPES. (2020). *Revidirano letno poročilo 2020*. Pridobljeno 23. junija iz <https://www.ajpes.si/jolp/datoteka.asp?maticna=2148072000&id=14688649&idi=18031199>
3. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve - AJPES. (2021a). *Revidirano letno poročilo 2021*. Pridobljeno 23. junija iz <https://www.ajpes.si/jolp/datoteka.asp?maticna=2148072000&id=16297647&idi=19615516>
4. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve - AJPES. (2021b). *Revidirano letno poročilo 2021*. Pridobljeno 28. avgusta 2023 iz <https://www.ajpes.si/jolp/datoteka.asp?maticna=5599741000&id=16272359&idi=19612951>
5. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve - AJPES. (2021c). *Revidirano letno poročilo 2021*. Pridobljeno 28. avgusta 2023 iz <https://www.ajpes.si/jolp/datoteka.asp?maticna=6176771000&id=16208989&idi=19558435>
6. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve - AJPES. (2021d). *Revidirano letno poročilo 2021*. Pridobljeno 28. avgusta 2023 iz <https://www.ajpes.si/jolp/datoteka.asp?maticna=6957048000&id=16229842&idi=19592207>
7. Dun & Bradstreet d.o.o. (brez datuma). *Metodologija Dun & Bradstreet rešitev*. Pridobljeno 6. julija 2023 iz https://bonitete.bisnode.si/bonitetece/files/metodologija_si_si.pdf
8. Gospodarska zbornica Slovenije. (2022, september). *Glas gospodarstva – transport*. Pridobljeno 12. junija 2023 iz https://www.gzs.si/Portals/Panoga-Zdruzenje-Promet/gg_TRA_v3_lores2.pdf
9. GVIN. (2023, 19. junij). *Konkurenčna analiza*. Pridobljeno 28. junija 2023 iz <https://www-gvin-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/GvinFipo/Pages/Company.aspx?Mode=GvinSI&App=GvinFipo2012SI&CompanyId=177023&CompanyDetailType=CompetitiveAnalysis&Lang=sl-SI&CompanyDetailSubType=Profit>
10. Hočevar, M., Igljčar, A. & Zaman, M. (2004). *Osnove računovodstva* (2. izd.) Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

11. Igličar, A. & Hočevar, M. (1997). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
12. LinkedIn (2023, 25. julij). *Kako uporabljate finančno analizo za prepoznavanje priložnosti za rast?* Pridobljeno 26. julija 2023 iz <https://www.linkedin.com/advice/3/how-do-you-use-financial-analysis-identify>
13. Tehnis Media (2022, 23. oktober). *100 največjih slovenskih prevoznikov*. Pridobljeno 2. maja 2023 iz <https://www.etransport.si/novice/100-najvecjih-slovenskih-prevoznikov-1>
14. Statistični urad Republike Slovenije – SURS (2021). *Blagovni prevoz in promet (1000 ton), Slovenija, letno*. Pridobljeno 28. junija 2023 iz <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/H055S.px>
15. Timocom (2019, 26. november). *Digitalizacija v cestnem prometu: Kako je pri prevoznikih?* Pridobljeno 15. junija iz <https://www.timocom.si/blog/digitalizacija-v-cestnem-prometu-kako-je-pri-prevoznikih-414622>
16. T.L.Sirk d.o.o. (2022). *Revidirano letno poročilo 2022* (interno gradivo). Ljubljana: T.L.Sirk d.o.o.
17. T.L.Sirk d.o.o. (brez datuma). *Podjetje*. Pridobljeno 24. junija 2023 iz <https://www.tls.si/sl/podjetje.php>